

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ενίσχυση της κινητικότητας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, και ιδίως της ευρωπαϊκής κινητικότητας, κατά την αρχική και ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση και κατάρτισή τους

(2022/C 167/02)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ:

- των συμπερασμάτων του Συμβουλίου για τους Ευρωπαίους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές⁽¹⁾ για το μέλλον, στα οποία καλούνται τα κράτη μέλη να κινητοποιήσουν τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να ενσωματώσουν την κινητικότητα⁽²⁾ εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών στις στρατηγικές τους για τη μάθηση, την ανάπτυξη και τη διεθνοποίηση·
- του ψηφίσματος του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030), το οποίο ορίζει ως δεύτερη του στρατηγική προτεραιότητα την «υλοποίηση της διά βίου μάθησης και της κινητικότητας για όλους», συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών τους, και ως τρίτη του στρατηγική προτεραιότητα την «ενίσχυση των ικανοτήτων και των κινήτρων για το επάγγελμα του εκπαιδευτικού»·
- της κοινωνικής δέσμευσης του Πόρτο, της 7ης Μαΐου 2021, η οποία βασίζεται στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων που διακηρύχθηκε κατά την κοινωνική σύνοδο κορυφής του Γκέτεμποργκ το 2017 και στο πλαίσιο της οποίας ζητούνται επενδύσεις στις δεξιότητες, τη διά βίου μάθηση και την κατάρτιση που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας, με σκοπό την επίτευξη, έως το 2030, του στόχου συμμετοχής τουλάχιστον του 60 % των Ευρωπαίων ετησίως σε κατάρτιση·

(¹) Σύμφωνα με τον ορισμό που περιλαμβάνεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τους Ευρωπαίους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές για το μέλλον (ΕΕ C 193 της 9.6.2020, σ. 11), για τους σκοπούς των παρόντων συμπερασμάτων, ο όρος εκπαιδευτικός χρησιμοποιείται για πρόσωπα στα οποία έχει αναγνωρισθεί η ιδιότητα του εκπαιδευτικού (ή ισοδύναμη ιδιότητα) σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, ενώ ο όρος εκπαιδευτής χρησιμοποιείται για όποιον επιτελεί μία ή περισσότερες δραστηριότητες που συνδέονται με τη (θεωρητική ή πρακτική) κατάρτιση, είτε σε ένα ίδρυμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης είτε στον χώρο εργασίας. Περιλαμβάνονται εκπαιδευτικοί στη γενική και στην ανώτατη εκπαίδευση, εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές στην αρχική και τη συνεχή ΕΕΚ, καθώς και επαγγελματίες στον κλάδο της προσχολικής εκπαίδευσης και αγωγής και εκπαιδευτές ενηλίκων.

Το εκπαιδευτικό υπόβαθρο και οι δομές σταδιοδρομίας των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των διαφόρων τομέων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ως εκ τούτου, η συνάφεια ορισμένων στοιχείων των παρόντων συμπερασμάτων εξαρτάται από τη δομή των εθνικών συστημάτων και των επιμέρους τομέων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

(²) Για τους σκοπούς των παρόντων συμπερασμάτων, ο όρος «κινητικότητα» αντιστοιχεί στην έννοια της «μαθησιακής κινητικότητας», όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013, δηλαδή στη μετάβαση σε άλλη χώρα εκτός της χώρας μόνιμης κατοικίας, με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, κατάρτισης ή μη τυπικής ή άτυπης μάθησης. Μπορεί να συνδυαστεί με το «εικονικό περιβάλλον μάθησης», δηλαδή την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων μέσω της χρήσης εργαλείων της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών με σκοπό την παροχή ουσιαστικής διακρατικής ή διεθνούς μαθησιακής εμπειρίας στους συμμετέχοντες.

4. των συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με την ισότητα και την ένταξη στην εκπαίδευση και την κατάρτιση με σκοπό την προαγωγή της εκπαιδευτικής επιτυχίας για όλους, στα οποία καλούνται τα κράτη μέλη να καλύπτουν τις ελλείψεις σε εκπαιδευτικό προσωπικό, ιδίως στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση και σε πολυπολιτισμικά και πολύγλωσσα περιβάλλοντα. Η κινητικότητα μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στις ελλείψεις εκπαιδευτικών, καθιστώντας το επάγγελμα ελκυστικότερο·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ το πολιτικό πλαίσιο όπως εκτίθεται στο παράρτημα·

ΜΕ ΓΝΩΜΟΝΑ:

5. Την έκθεση του δικτύου ΕΥΡΥΔΙΚΗ για το 2021 με τίτλο «Εκπαιδευτικοί στην Ευρώπη: σταδιοδρομία, εξέλιξη και ευημερία» και ιδίως τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

α) Η διακρατική κινητικότητα συμβάλλει στην εξέλιξη ευρέος φάσματος ικανοτήτων μεταξύ των εκπαιδευτικών. «Ωστόσο, μόνο η μειονότητα εκπαιδευτικών στην Ευρώπη έχει μεταβεί στο εξωτερικό για επαγγελματικούς σκοπούς. Το 2018, το 40,9 % των εκπαιδευτικών στην ΕΕ είχαν μετακινηθεί τουλάχιστον μία φορά ως σπουδαστές, ως εκπαιδευτικοί ή και τα δύο.»^(?) Διαπιστώνονται σημαντικές διαφορές στο ποσοστό συμμετοχής μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, αλλά και μεταξύ των διδασκόμενων θεμάτων, καθώς η κινητικότητα πολύ συχνά παραμένει το προνόμιο των καθηγητών γλωσσών. Από τις τάσεις στην κινητικότητα των εκπαιδευτικών στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ προκύπτει επίσης ότι η πλειονότητα των εκπαιδευτικών συμμετέχει σε μαθήματα στο εξωτερικό, ενώ η παρακολούθηση εν ώρα εργασίας (job shadowing) σε σχολείο και η ανάθεση διδακτικών καθηκόντων χρησιμοποιούνται λιγότερο παρά τον μεγαλύτερο αντίκτυπό τους^(*).

β) Η διακρατική κινητικότητα στο πλαίσιο της αρχικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών είναι σημαντική. Εκτός από το όφελος για τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς, η κινητικότητα αυτή αυξάνει επίσης τη συμμετοχή στην κινητικότητα σε μεταγενέστερα στάδια της σταδιοδρομίας. Ωστόσο, η κινητικότητα των μελλοντικών εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια των σπουδών τους δεν είναι διαδεδομένη. Το 2018, μόνο το ένα πέμπτο περίπου των εκπαιδευτικών της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (20,9 %) στην ΕΕ ανέφερε ότι είχε μεταβεί στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια των σπουδών. Η κινητικότητα των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών προωθείται και επιχορηγείται σε επίπεδο ΕΕ και μπορεί, επίσης, να υποστηρίζεται από προγράμματα χρηματοδότησης σε εθνικό επίπεδο·

6. Τα κύρια εμπόδια στην κινητικότητα των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, τα οποία περιλαμβάνουν οικονομικά ζητήματα και ζητήματα αναγνώρισης:

α) Σε ό,τι αφορά τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές, αξίζει να σημειωθεί ότι η αξία των προγραμμάτων κινητικότητας μειώνεται ενίοτε λόγω ορισμένων εμποδίων στην ακαδημαϊκή τους αναγνώριση. Τα προγράμματα σπουδών των εκπαιδευτικών δεν παρέχουν πάντα δυνατότητες κινητικότητας στο εξωτερικό. Επιπλέον, οι εκπαιδευτές δεν συμμετέχουν πάντοτε σε περιόδους κινητικότητας κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους πορείας. Η εργασία σε θέσεις βοηθών εκπαίδευσης και κατάρτισης σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπου αυτό είναι δυνατόν, δεν μπορούν να αναγνωριστούν ως αναπόσπαστο μέρος της αρχικής εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, και ιδίως ως ισοδύναμες με την ενδοσχολική κατάρτιση σε εθνικό ίδρυμα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

β) Για τους εν ενεργεία εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές τα εμπόδια περιλαμβάνουν οικογενειακές ευθύνες και δυσκολίες στην εύρεση αναπληρωτών εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών.

γ) Επιπλέον, η έλλειψη γλωσσικών ικανοτήτων αποτελεί οριζόντιο ζήτημα.

δ) Πέραν αυτού, το επάγγελμα του εκπαιδευτικού ρυθμίζεται σε μεγάλο βαθμό σε εθνικό επίπεδο και υπάρχουν διαφορές στη διάρθρωση των σχολικών ετών μεταξύ των κρατών μελών. Παρόλο που το γεγονός αυτό αποτελεί ένδειξη της ποικιλομορφίας και του πλούτου των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ΕΕ, μπορεί επίσης να παρεμποδίσει την οργάνωση ενδοσχολικής κατάρτισης, όπως την παρακολούθηση εν ώρα εργασίας, την εργασία σε θέση βοηθού εκπαιδευτικού ή την ανάθεση διδακτικών καθηκόντων·

7. Τα διδάγματα που έχουν αποκομισθεί από την πανδημία COVID-19, η οποία φανέρωσε την ανάγκη συμπεριληψής της απόκτησης και χρήσης ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων στη διδασκαλία και τη μάθηση στην αρχική και την ενδούπηρεσιακή εκπαίδευση και κατάρτιση εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών. Οι μικτές μορφές δραστηριότητας που συνδυάζουν τη φυσική κινητικότητα με την εικονική μάθηση ή την επιγραμματική ανταλλαγή προωθούν τις προϋποθέσεις για την εξέλιξη προς αυτήν την κατεύθυνση και καθιστούν δυνατή την ανταλλαγή καλών πρακτικών·

(?) Δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ, «Εκπαιδευτικοί στην Ευρώπη: σταδιοδρομία, εξέλιξη και ευημερία» (Teachers in Europe: Careers, Development and Well-being), 2021, σ. 21.

(*) Σύμφωνα με το στατιστικό παράρτημα της ετήσιας έκθεσης του προγράμματος Erasmus+ για το 2019, στα έργα της βασικής δραστηριότητας 101 (ΚΑ 101 - κινητικότητα προσωπικού στη σχολική εκπαίδευση) που ανατέθηκαν το 2019, οι κύκλοι μαθημάτων και κατάρτισης αντιστοιχούσαν σε περίπου 40 600 προβλεπόμενους συμμετέχοντες (περίπου 75 % των δραστηριοτήτων κινητικότητας), ενώ η παρακολούθηση εν ώρα εργασίας αφορούσε 13 209 συμμετέχοντες (περίπου 24 % των δραστηριοτήτων κινητικότητας) και η ανάθεση διδακτικών καθηκόντων 389 συμμετέχοντες (λιγότερο από το 1 % των δραστηριοτήτων κινητικότητας).

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΟΤΙ:

8. Οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης (ΕΧΕ) και διαδραματίζουν κίριο ρόλο στην κοινωνία μας. Οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές ενσαρκώνουν το ιδανικό της διευκόλυνσης της απόκτησης γνώσεων και αξιών και της προώθησης της ενεργού συμμετοχής στα κοινά για όλους τους εκπαιδευόμενους. Για την προώθηση της ένταξης, της ισότητας, της εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας, της παιδαγωγικής καινοτομίας και των καλύτερων επιδόσεων των εκπαιδευομένων, οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι επαγγελματίες υψηλής ειδίκευσης και να διαθέτουν μεγάλο ζήλο, και να υποστηρίζονται από τη διοίκηση του σχολείου.

9. Οι ανταλλαγές απόψεων και εμπειριών μεταξύ ομοτίμων και η στενή συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, καθώς και η μελέτη της εργασίας και/ή η εργασιακή εμπειρία στο εξωτερικό συμβάλλουν σημαντικά στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

10. Η κινητικότητα αποτελεί ένα από τα βασικά στοιχεία τόσο για τους ενεργούς όσο και για τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές. Συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων που προκύπτουν στα κράτη μέλη σε σχέση με το επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Ειδικότερα, η κινητικότητα των μελλοντικών ή των εν ενεργεία εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών αναμένεται:

- α) να συμβάλει στην προσωπική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, ενισχύοντας ταυτόχρονα την αυτοπεποίθησή τους·
- β) να βελτιώσει την επαγγελματική πρακτική και τις παιδαγωγικές γνώσεις των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, καθώς και τις δεξιότητες, τις ικανότητες, την προσαρμοστικότητα, την απασχολησιμότητα και την επαγγελματική εξέλιξή τους·
- γ) να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές να αναπτύξουν την ικανότητα επιρροής και να βελτιώσουν τις πρακτικές τους στα δικά τους ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και στο ευρύτερο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- δ) να συμβάλει στην ελκυστικότητα του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού.

11. Εκτός από τον θετικό αντίκτυπο της στα κίνητρα, τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες, καθώς επίσης και στην επαγγελματική πορεία των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, η κινητικότητα εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, και ιδίως η ευρωπαϊκή κινητικότητα, ωφελεί επίσης τα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και θα μπορούσε να τα βελτιώσει, καθώς:

- α) ενισχύει την ικανότητα των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών να καινοτομούν και να διερευνούν πρακτικές με σκοπό την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των εκπαιδευομένων·
- β) συμβάλλει στην ανάπτυξη στους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές του αισθήματος του ανήκειν σε μια ευρωπαϊκή κοινότητα διδασκαλίας και μάθησης μέσω των δεσμών που σφυρηλατούνται κατά τη διάρκεια των εμπειριών κινητικότητας και μετά από αυτές, ενθαρρύνει την κινητικότητα των εκπαιδευομένων και, γενικότερα, συμβάλλει στην ανάπτυξη ευρωπαϊκής διάστασης στις δραστηριότητες και τα έργα των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισής τους, καθώς και στην κατάρτιση διεθνών στρατηγικών· ως εκ τούτου, έχει αντίκτυπο σε ολόκληρο το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- γ) Η κινητικότητα είναι μια δυνατή εμπειρία μάθησης, με δυνητικά πολύ σημαντικό αντίκτυπο τόσο για τους μελλοντικούς όσο και για τους εν ενεργεία εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές. Θα πρέπει να γνωρίζουν τις ευκαιρίες κινητικότητας που είναι διαθέσιμες και να ενθαρρύνονται να συμμετέχουν στην κινητικότητα κατά την αρχική και την ενδουπηρεσιακή τους εκπαίδευση και κατάρτιση.
- δ) στηρίζει την ανάπτυξη δικτύων εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών ανά την Ευρώπη.

12. Η κινητικότητα εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών αποτελεί βασικό στοιχείο για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, την ενίσχυση της συνεργασίας και την προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των κρατών μελών σε σχέση με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισής τους. Διαδραματίζει επίσης κίριο ρόλο στην προώθηση των κοινών ευρωπαϊκών αξιών, καθώς και την προώθηση της πολυγλωσσίας και της πολυπολιτισμικότητας.

ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΟΤΙ:

13. Ένας φιλόδοξος ΕΧΕ θα πρέπει να βασίζεται σε εξαιρετικά ικανούς εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές με μεγάλο ζήλο. Η ευρωπαϊκή κινητικότητα θα πρέπει να θεωρείται επωφελής για την εκπαίδευση και την κατάρτιση εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, με σκοπό τη διευρύνση της πρόσβασης στην ποικιλομορφία των ποιοτικών διδακτικών προσεγγίσεων και την κάλυψη των αναγκών των εκπαιδευομένων. Η ευρωπαϊκή διάσταση έχει τη δυνατότητα να προσδώσει προστιθέμενη αξία στην επαγγελματική κατάρτιση και/ή πρακτική των αντίστοιχων εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών στο πλαίσιο των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων.

14. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές, καθώς και στην πρόσβασή τους στην κινητικότητα, ιδίως στην ευρωπαϊκή κινητικότητα, στο πλαίσιο της αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης τους σύμφωνα με τα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με αυτόν τον τρόπο προετοιμάζεται το έδαφος για την κινητικότητα σε μεταγενέστερα στάδια της σταδιοδρομίας τους.

15. Προκειμένου να υλοποιηθεί ο ΕΧΕ και να καταστούν οι ευκαιρίες κινητικότητας διαθέσιμες σε όλους τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές, πρέπει να εξαλειφθούν τα υφιστάμενα εμπόδια, όπου αρμόζει και σύμφωνα με τα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα και τις εθνικές εκπαιδευτικές πολιτικές.

16. Η κινητικότητα εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών θα ωφεληθεί ιδιαίτερα από τη στήριξη:

- α) από ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης, όπως το Erasmus+·
- β) από τη μελλοντική Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Σχολικής Εκπαίδευσης, που θα περιλαμβάνει την πλατφόρμα eTwinning και την Πύλη Σχολικής Εκπαίδευσης, την EPAL, καθώς και τυχόν πρωτοβουλίες που προωθούν τις συμπράξεις ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ΕΕ·
- γ) τις Ακαδημίες Εκπαιδευτικών Erasmus+, που πρόκειται να αξιολογηθούν εν όψει περαιτέρω εξελίξεων μετά το 2025·
- δ) την πρωτοβουλία σχετικά με τα δίκτυα ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, κατά περίπτωση.

17. Η κινητικότητα εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών θα πρέπει να συνεχίσει να προωθείται και να διευρύνεται, προκειμένου να καταστεί κοινή πρακτική. Η έκταση της κινητικότητας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών στην αρχική και την ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση και κατάρτιση θα μπορούσε να παρακολουθείται σε επίπεδο κρατών μελών και ΕΕ. Θα πρέπει να δοθεί στη μόνιμη ομάδα για τους δείκτες και τα κριτήρια αξιολόγησης η εντολή να εξετάσει τις κατάλληλες μορφές συλλογής δεδομένων για τη μέτρηση της κινητικότητας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών. Τα σχετικά πορίσματα θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όσον αφορά τη σχεδιαζόμενη αναθεώρηση του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού ⁽⁵⁾.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

18. Να ενισχύσουν τις ευκαιρίες για ευρωπαϊκή κινητικότητα εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, για παράδειγμα με την άρση των υφιστάμενων εμποδίων κατά περίπτωση, την παροχή οργανωτικής και οικονομικής στήριξης, όπου είναι δυνατόν, την ανταλλαγή λύσεων όσον αφορά την πρόβλεψη αναπληρωτών εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών και την προώθηση προγραμμάτων κινητικότητας.

19. Να ενισχύσουν τις ευκαιρίες για κινητικότητα διευθυντών σχολείων και να τους ενθαρρύνουν προς αυτή την κατεύθυνση, λόγω των οφελών που θα προκύψουν στη σταδιοδρομία τους, στα οικεία ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, αλλά και ως μέσο στήριξης και προώθησης της κινητικότητας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών.

20. Να ενσωματώσουν την κινητικότητα στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, κατά περίπτωση, τόσο για την αρχική όσο και για την ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση και κατάρτιση. Να προωθήσουν τη συμμετοχή στις δραστηριότητες του Erasmus+, π.χ. Ακαδημίες Εκπαιδευτικών και Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια του Erasmus+. Οι εμπειρίες διμερούς συνεργασίας μπορούν να αποτελέσουν σημείο εκκίνησης και πηγή έμπνευσης για περαιτέρω ανάπτυξη.

21. Να διευκολύνουν, κατά περίπτωση, την επίσημη αναγνώριση των αποτελεσμάτων των περιόδων κινητικότητας, ιδίως των περιόδων διδασκαλίας και κατάρτισης στο εξωτερικό, κατά την αρχική εκπαίδευση εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, για επαγγελματική ανάπτυξη ή για επαγγελματική εξέλιξη.

22. Να διερευνήσουν τρόπους για την προώθηση της ποιοτικής εκμάθησης ξένων γλωσσών στα συστήματα αρχικής και ενδοϋπηρεσιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, κατά περίπτωση, με σκοπό την αύξηση της συμμετοχής τους σε προγράμματα κινητικότητας, για την ανάπτυξη των ικανοτήτων που απαιτούνται για την εργασία με ξένους πόρους και υλικό.

23. Προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές που το επιθυμούν να μετακινούνται, να εντοπίζουν και να προωθούν, κατά περίπτωση και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την αυτονομία των ιδρυμάτων, τα παράθυρα κινητικότητας τόσο για τους εν ενεργεία όσο και για τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές, δηλαδή συνιστώμενες περιόδους στα σχολικά έτη και/ή προγράμματα αρχικής εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών που έχουν

(5) Όπως υπογραμμίζεται στο ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030), η Επιτροπή θα δημοσιεύσει πλήρη έκθεση σχετικά με τον ΕΧΕ το 2025. «Με βάση την αξιολόγηση αυτή, το Συμβούλιο θα επανεξετάσει το στρατηγικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των στόχων, της δομής διακυβέρνησης και των μεθόδων εργασίας σε επίπεδο ΕΕ» (ΕΕ C 66 της 26.2.2021, σ. 10).

σχεδιαστεί για να επιτρέπουν τη συμμετοχή στην κινητικότητα Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τον προσδιορισμό κατάλληλων περιόδων, ώστε τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να φιλοξενούν δραστηριότητες ενδοσχολικής κατάρτισης τόσο για τους εν ενεργεία όσο και για τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς, καθώς και δραστηριότητες στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πορείας για εκπαιδευτές.

24. Να προωθήσουν, κατά περίπτωση, τη χρήση ενοτήτων κατάρτισης που είναι σημαντικές και εστιασμένες στην Ευρώπη, στο πλαίσιο της αρχικής και ενδοϋπηρεσιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, οι οποίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν προγράμματα όπως οι δράσεις Jean Monnet επίσης σε σχέση με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
25. Να προαγάγουν, κατά περίπτωση, την ανάπτυξη ικανοτήτων με την προώθηση διαφόρων μορφών τοπικής και περιφερειακής συνεργασίας, όπως οι κοινοπραξίες Erasmus+, υπό την καθοδήγηση περιφερειακών σχολικών/ιδρυματικών αρχών που διασφαλίζουν ότι τα έργα κινητικότητας έχουν ευρύτερο αντίκτυπο και υποστηρίζουν τη φυσική ή διαδικτυακή συμμετοχή εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών από μικρότερα ή εξ αποστάσεως ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης σε ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης στο εξωτερικό.
26. Να στηρίξουν, κατά περίπτωση, τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη βελτίωση της ικανότητάς τους να φιλοξενούν τις δραστηριότητες κινητικότητας των εν ενεργεία και των μελλοντικών εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών και να επωφελούνται από αυτές.
27. Να προωθήσουν τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και πλατφορμών, συμπεριλαμβανομένων του eTwinning και της EPALe, για τη συμπλήρωση και την προετοιμασία της φυσικής κινητικότητας, την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων και την περαιτέρω προώθηση της διακρατικής συνεργασίας.
28. Να παράσχουν ευκαιρίες, βάσει πραγματικών στοιχείων, ενδοϋπηρεσιακής επαγγελματικής εξέλιξης για εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές, οι οποίοι θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τις δραστηριότητες κινητικότητας, και να προωθήσουν μελέτες που σχετίζονται με τις προσπάθειες των κρατών μελών της ΕΕ σε σχέση με την κινητικότητα των εκπαιδευτικών, αναζητώντας παράλληλα άλλες πτυχές συνέργειας με την έρευνα.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕ ΠΛΗΡΗ ΣΕΒΑΣΜΟ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

29. Να προωθήσει ευκαιρίες για την κινητικότητα εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών μέσω του προγράμματος Erasmus+, μεταξύ άλλων με την παροχή της αναγκαίας υποστήριξης στη δράση για τις Ακαδημίες Εκπαιδευτικών Erasmus+, που πρόκειται να αξιολογηθούν ενόψει περαιτέρω εξελίξεων μετά το 2025.
30. Να χαρτογραφήσει τα υφιστάμενα εργαλεία για την ενθάρρυνση της κινητικότητας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών και να τα προωθήσει, χρησιμοποιώντας, για παράδειγμα, πλατφόρμες, όπως η μελλοντική Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Σχολικής Εκπαίδευσης (η οποία θα περιλαμβάνει το eTwinning και την υφιστάμενη Πύλη Σχολικής Εκπαίδευσης) και η EPALe.
31. Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να διερευνήσει τη δυνατότητα ανάπτυξης ενός πλαισίου πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την αύξηση του αριθμού και της ποιότητας των ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας για τους μελλοντικούς και τους εν ενεργεία εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές στην Ευρώπη με βάση τις πραγματικές τους ανάγκες για κινητικότητα. Ένα τέτοιο πλαίσιο θα μπορούσε, για παράδειγμα, να στηρίξει την αντιμετώπιση των εμποδίων στην κινητικότητα, να υποστηρίξει τα κράτη μέλη για την προώθηση της κινητικότητας και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας στο πλαίσιο της αρχικής και της ενδοϋπηρεσιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης των εκπαιδευτικών, να αναπτύξει περαιτέρω ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας και να παράσχει ενημέρωση σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και κινητικότητας.
32. Να εξετάσει την κινητικότητα στο πλαίσιο των εργασιών για τη διερεύνηση του ενδεχόμενου κατάρτισης, σε εθελοντική βάση, ευρωπαϊκών κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη εθνικών πλαισίων σταδιοδρομίας και διά βίου καθοδήγησης, υποστηρίζοντας έτσι την εξέλιξη της σταδιοδρομίας των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών.
33. Να εξακολουθήσει να προωθεί την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση των προσόντων, και ιδίως των περιόδων κινητικότητας στο εξωτερικό στο πλαίσιο της εκπαίδευσης και κατάρτισης εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών ⁽⁶⁾.

⁽⁶⁾ Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό (ΕΕ C 444 της 10.12.2018, σ. 1).

34. Να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την ανάλυση της σκοπιμότητας και της προστιθέμενης αξίας των παραθύρων κινητικότητας στα προγράμματα σπουδών για μελλοντικούς εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές.
 35. Να υποβάλει έκθεση στην Επιτροπή Παιδείας για τη λήψη περαιτέρω αποφάσεων σχετικά με τα αποτελέσματα των εργασιών της μόνιμης ομάδας για τους δείκτες και τα κριτήρια αξιολόγησης όσον αφορά την παρακολούθηση της κινητικότητας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, με σκοπό την προαγωγή και την επέκταση των δυνατοτήτων για κινητικότητα.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πολιτικό πλαίσιο

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

- Συμπεράσματα της Προεδρίας — Λισαβόνα, 23 και 24 Μαρτίου 2000

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2009, για την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων (EE C 302 της 12.12.2009, σ. 6)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα: παροχή σε όλα τα παιδιά μας του καλύτερου δυνατού ξεκινήματος για τον κόσμο του αύριο (EE C 175 της 15.6.2011, σ. 8)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2014, για την αποτελεσματική κατάρτιση των εκπαιδευτικών (EE C 183 της 14.6.2014, σ. 22)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ανάπτυξη των σχολείων και την άριστη διδασκαλία (EE C 421 της 8.12.2017, σ. 2)
- Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας (EE C 195 της 7.6.2018, σ. 1)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα την προσέγγιση του οράματος για έναν ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης (EE C 195 της 7.6.2018, σ. 7)
- Σύσταση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό (EE C 444 της 10.12.2018, σ. 1)
- Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2019, σχετικά με συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας υψηλής ποιότητας (EE C 189 της 5.6.2019, σ. 4)
- Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2019, για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σχετικά με τη διδασκαλία και την εκμάθηση γλωσσών (EE C 189 της 5.6.2019, σ. 15)
- Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης για τη στήριξη συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με προσανατολισμό στο μέλλον (EE C 389 της 18.11.2019, σ. 1)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τους Ευρωπαίους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές για το μέλλον (EE C 193 της 9.6.2020, σ. 11)
- Σύσταση του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα (EE C 417 της 2.12.2020, σ. 1)
- Ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030), (EE C 66 της 26.2.2021, σ. 1)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ισότητα και την ένταξη στην εκπαίδευση και την κατάρτιση με σκοπό την προαγωγή της εκπαιδευτικής επιτυχίας για όλους (EE C 221 της 10.6.2021, σ. 3)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια – Σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της έρευνας, της καινοτομίας και της κοινωνίας: Ανοίγοντας τον δρόμο για μια νέα διάσταση στην ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση (EE C 221 της 10.6.2021, σ. 14)
- Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την εκπαίδευση των ενηλίκων 2021-2030 (EE C 504 της 14.12.2021, σ. 9)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025 [COM(2020) 625 final]
- Παρακολούθηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης 2021: εκπαίδευση και ευημερία (Education and training monitor 2021: education and well-being) Υπηρεσία Εκδόσεων, 2021.